

Sygn. akt: XII 1 Co 1835/17

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku

Wydział XII Cywilny Sekcja do Spraw Egzekucyjnych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Krata

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2019 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej Km (...) z wniosku wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

przeciwko dłużnikowi Towarzystwu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością Spółce komandytowej z siedzibą w G.

na skutek skargi dłużnika na czynności Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) J. B. wraz z wnioskiem o wydanie zarządzeń w trybie art. 759 §2 k.p.c.

na skutek skargi wierzyciela na czynności Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) J. B. wraz z wnioskiem o obniżenie opłaty stosunkowej

postanawia:

1. zwolnić wierzyciela (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. od kosztów sądowych w zakresie opłaty stałej od skargi w kwocie 100,00 zł (sto złotych);

2. zmienić postanowienie Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) J. B. z dnia 16 października 2017r., wydane w sprawie Km (...), w ten sposób, że jego dotychczasową treść zastąpić następującą treścią:

„1) zmienić postanowienie Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) J. B. z dnia 7 września 2016 r. w przedmiocie kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie Km (...), zmienione prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego (...) z dnia 20 lutego 2017 r., wydanym pod sygnaturą akt XII 1 Co (...) w ten sposób, że:

a) uchylić pozycję „Opłata stosunkowa z art. 49.2 (5%) 34.086,20 zł”

b) w pozycji „Razem koszty wyniosły” w miejsce dotychczasowej wpisać kwotę „9 920,86 zł”;

2) oddalić w pozostałym zakresie wnioski dłużnika z dnia 15 września 2017r.”;

3. oddalić skargę dłużnika w pozostałym zakresie;

4. kosztami postępowania wywołanymi wniesieniem skargi przez dłużnika Towarzystwo (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Spółkę komandytową z siedzibą w G. obciążyć dłużnika, uznając je za uiszczone w całości;

5. przejąć na rachunek Skarbu Państwa koszty opłaty stałej od skargi, od uiszczenia których wierzyciel (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. został zwolniony.

UZASADNIENIE

Dłużnik wystąpił ze skargą na postanowienie Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) J. B. z dnia 16 października 2017r., wydane w sprawie Km (...), zaskarżając je w części (k. 3 akt Co), domagając się min. uchylecia postanowienia w zakresie punktu 1 i uwzględnienia wniosku dłużnika o uchylenie w całości postanowienia Komornika z dnia 07.09.2016r. o ustaleniu kosztów egzekucji.

Dłużnik wniósł także o zasądzenie na swoją rzecz od wierzyciela kosztów postępowania wywołanego skargą, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

(skarga dłużnika, k. 2-6 akt Co)

Wierzyciel wystąpił ze skargą na postanowienie Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) J. B. z dnia 16 października 2017r., wydane w sprawie Km (...), zaskarżając je w części (k. 48 akt Co). Na wypadek nieuwzględnienia skargi wierzyciel złożył wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej. Wierzyciel, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie złożył wniosku o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi.

(skarga wierzyciela, k. 47-52 akt Co)

Komornik w trybie art. 767 § 4 k.p.c. przekazał uzasadnienia dokonania zaskarżonych czynności wraz z aktami sprawy, wnosząc o oddalenie skarg.

Powyższe skargi na czynności komornika zostały połączone do wspólnego rozpoznania z uwagi na wspólny przedmiot zaskarżenia.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Postępowanie egzekucyjne w sprawie Km (...) zostało wszczęte w dniu 23 czerwca 2016r. na wniosek wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., przeciwko dłużnikowi Towarzystwu (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością Spółce komandytowej z siedzibą w G..

Postępowanie zostało wszczęte i było prowadzone w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w (...) z dnia 23.03.2015r. (IX GC (...)) zaopatrzonego w dniu 21.06.2016r. w klauzulę wykonalności przez Sąd Apelacyjny w (...) Wyrok Sądu Okręgowego w (...) uprawomocnił się w związku z oddaleniem apelacji obu stron, na mocy wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 20.04.2016r. (I ACa (...)).

Pismem z dnia 29 sierpnia 2016 r. dłużnik zawiadomił Komornika, iż postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...) wstrzymał wykonanie wyroku Sądu Okręgowego w (...) i wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), stanowiących tytuł wykonawczy w sprawie Km(...) (k. 114 Tomu II akt Km).

W dniu 5 września 2016r. wierzyciel wniósł o umorzenie w całości postępowania egzekucyjnego, na skutek czego postanowieniem z dnia 7 września 2016 r. Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. (k. 132 i 138 Tomu II akt Km).

Postanowieniem z tej samej daty, tj. z dnia 7 września 2016 r. Komornik orzekł o kosztach postępowania egzekucyjnego, obciążając nimi w całości dłużnika, ustalając min. opłatę stosunkowa z art. 49.2 (5%) w kwocie 34.086,20 zł (k. 134-135 Tomu II akt Km).

Powyższe postanowienie w przedmiocie kosztów zostało zaskarżone w całości przez dłużnika, skarga zarejestrowana została pod sygnaturą akt XII 1 Co (...) Sądu Rejonowego (...). Postanowieniem z dnia 20 lutego 2017 r. Sąd Rejonowy (...) częściowo skargę uwzględnił, oddalając ją w pozostałym zakresie (k. 54-62 akt XII 1 Co (...)).

Zażalenie na postanowienie Sądu wywiedzione zostało przez dłużnika oraz Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w(...) J. B.. Postępowanie zażaleniowe toczyło się przed Sądem Okręgowym w(...) pod sygnaturą akt XVI Cz (...).

W dniu 15.09.2017r. dłużnik wystąpił do Komornika z wnioskiem o uchylenie w całości postanowienia z dnia 7 września 2016 r. w przedmiocie kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie Km (...), powołując jako podstawę prawną przepisy art. 49 ust. 2a i 2b ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Dłużnik domagał się nadto obciążenia wierzyciela w całości kosztami niecelowo wszczętej egzekucji, zwrotu na swoją rzecz wszystkich nienależnie wyegzekwowanych kwot oraz zasądzenia od wierzyciela na swoją rzecz kosztów postępowania egzekucyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu egzekucyjnym. Do wniosku dłużnik dołączył odpis wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13.09.2017r. (IV CSK (...)), wydanego na skutek skargi kasacyjnej, w którym uchylony został zaskarżony przez pozwanego (dłużnika w sprawie Km(...)) wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 20.04.2016r. (I ACa (...)) w punkcie I w części, w jakiej oddalona została apelacja strony pozwanej i w punkcie II, zaś sprawa w tym zakresie przekazana została do ponownego rozpoznania (k. 87-90 Tomu IV akt Km).

Postanowieniem z dnia 16.10.2017r. (k. 97-98 Tomu IV akt Km) Komornik:

- w punkcie pierwszym – oddalił wniosek dłużnika o uchylenie w całości postanowienia z dnia 7 września 2016 r. o ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego;
- w punkcie drugim – uchylił postanowienie z dnia 7 września 2016 r. o ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego w części dotyczącej podatku VAT i obciążenia dłużnika kosztami egzekucji w całości;
- w punkcie trzecim – dokonał zmian w treści przedmiotowego postanowienia
- w punkcie czwartym – do treści przedmiotowego postanowienia dodał kolejne punkty od 3 do 8, dotyczące: obciążenia częściowo dłużnika a częściowo wierzyciela kosztami postępowania, ustalenia w jakich kwotach koszty zostały zapłacone oraz wezwań wierzyciela i dłużnika do zapłaty.

Następnie w dniu 23.04.2018r. Sąd Okręgowy w (...) w sprawie XVI Cz (...)wydał postanowienie oddalające zażalenia dłużnika i Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w(...) J. B. na postanowienie z dnia 20 lutego 2017 r. Sądu Rejonowego (...) wydane w sprawie XII 1 Co(...) (k. 112 akt XII 1 Co (...)).

Tym samym uprawomocniło się postanowienie Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w (...) J. B. z dnia 07.09.2016r. w przedmiocie kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie Km (...) w kształcie zmienionym przez wskazane wyżej postanowienie Sądu.

W punkcie I sentencji postanowienia z dnia 20 lutego 2017 r., Sąd zmienił punkt 1 postanowienia Komornika z dnia 7 września 2016 r. w ten sposób, iż łączną wysokość kosztów postępowania egzekucyjnego ustalił na kwotę 44 007,06 zł, w tym koszty zastępstwa procesowego wierzyciela w kwocie 3 600 zł, w miejsce kosztów ustalonych na łączną kwotę 54 331,20 zł. Z kolei z uzasadnienia postanowienia wynikało, iż Sąd w ramach zarzutów skargi ocenił jako prawidłowe ustalenie przez Komornika wysokości opłaty na podstawie art. 49 ust. 2 u.k.s.e. w kwocie 34 086,20 zł (k. 54-62v akt XII 1 Co (...)).

Powyzszy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy Km (...) oraz w aktach XII 1 Co (...) Sądu Rejonowego (...)

Rozpoznając sprawę niniejszą Sąd miał na uwadze przepisy intertemporalne zawarte w art. 52 ustawy z dnia 28.02.2018r. o kosztach komorniczych, w szczególności art. 52 ust. 3, w myśl którego jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. przed dniem 01.01.2019r.) powstały okoliczności uprawniające do złożenia wniosku, o którym mowa w art. 49 ust. 2b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, do tego wniosku i jego rozpoznania stosuje się przepisy dotychczasowe.

Niewątpliwie w sprawie powstały okoliczności uprawniające do złożenia przez dłużnika wniosku, o którym mowa w art. 49 ust. 2b u.k.s.c., zaś sam wniosek złożony został w terminie. Po prawomocnym zakończeniu postępowania egzekucyjnego w sprawie Km (...) wydany został wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13.09.2017r. (IV CSK (...)), w wyniku którego upadł tytuł wykonawczy będący podstawą wszczęcia egzekucji.

Przepisy art. 49 ust. 2a-2c o komornikach sądowych i egzekucji zostały dodane do porządku prawnego na podstawie ustawy z 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2013 r., poz. 1513). Przepis art. 49 ust. 2a u.k.s.e. wyklucza możliwość obciążenia dłużnika opłatą stosunkową przewidzianą w art. 49 ust. 2, jeżeli wykaże on, że orzeczenie, na którym oparto klauzulę wykonalności, zostało uchylone lub zmienione w taki sposób, że nie nadaje się do wykonania, utraciło moc lub tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności z przyczyn innych niż zaspokojenie wierzyciela. Wykładnia tego przepisu musi uwzględniać treść art. 49 ust. 5 u.k.s.e., który wyklucza możliwość pobierania opłaty od niewyegzekwowanej części świadczenia w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego z innych przyczyn niż wymienione w ust. 2 art. 49, czyli np. w przypadku umorzenia postępowania z powodu upadku tytułu wykonawczego (art. 825 ust. 2 k.p.c.).

Analizując treść postanowienia Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w(...) J. B. z dnia 16 października 2017r., wydanego w sprawie Km (...) w kontekście ustalonego stanu faktycznego i zarzutów skarg dłużnika i wierzyciela, jak również wykraczając poza te zarzuty w trybie art. 759 §2 k.p.c., Sąd uznał iż przedmiotowe postanowienie z uwagi na liczne stwierdzone uchybienia należało zmienić w całości.

Na wstępie wskazać należy, iż Komornik w sposób niedopuszczalny i ponad wniosek złożony przez dłużnika w trybie art. 49 ust. 2b u.k.s.e., dokonał ingerencji w treść wydanego przez siebie postanowienia z dnia 07 września 2016r., dokonując istotnych zmian dokonanych rozstrzygnięć i dodania zupełnie nowych, ignorując przy tym fakt, iż postanowienie to pozostawało przedmiotem niezakończonych kontroli w trybie skargi na czynności komornika, a następnie postępowania zażaleniowego, na skutek zażaleń złożonych przez dłużnika i samego Komornika. Powyższe, w sposób oczywisty ostać się nie mogło.

W ocenie Sądu, wniosek dłużnika z dnia 15.09.2017r. winien podlegać częściowemu tylko uwzględnieniu, tj. w zakresie w jakim dotyczył opłaty ustalonej na podstawie przepisu art. 49 ust. 2 u.k.s.e. Jak wyżej wskazano – wobec upadku tytułu wykonawczego - opłata ta podlega uchyleniu. W konsekwencji ustaloną prawomocnie w punkcie I sentencji postanowienia Sądu z dnia 20 lutego 2017 r. łączną wysokość kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie Km (...) w kwocie 44 007,06 zł, należało pomniejszyć o kwotę opłaty ustalonej na podstawie art. 49 ust. 2 u.k.s.e. 34 086,20 zł, co daje wynik 9 920,86 zł.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w przepisie art. 770 k.p.c. dłużnik winien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji, przy czym koszty te ściąga się wraz z egzekwowanym roszczeniem. Przepis powyższy zawiera prawną regulację kosztów postępowania egzekucyjnego i stanowi przepis szczególnie w stosunku do art. 98 k.p.c. i następnym. Tym samym, obowiązującą w postępowaniu rozpoznawczym regułą odpowiedzialności za wynik procesu zastąpiono w postępowaniu egzekucyjnym zasadą odpowiedzialności dłużnika za koszty egzekucji, połączoną z zasadą kosztów celowych. Pojęcie niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego nie jest zdefiniowane w przepisach kodeksu postępowania cywilnego ani w przepisach ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Sąd, dokonując analizy zarzutów skarg posiłkował się stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w uzasadnieniu uchwały z dnia 8 marca 2013 r. (III CZP 109/12), z którego to uzasadnienia wynika, iż: „(...) Dla zastosowania art. 49 ust. 4 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji sama utrata mocy przez nakaz zapłaty nie jest okolicznością przesądzającą o tym, że egzekucja została wszczęta przez wierzyciela niecelowo. W takim przypadku, istotnymi okolicznościami pozwalającymi ocenić celowość wszczęcia postępowania egzekucyjnego mogą być natomiast - ocenianie ad casum - konkretne, rzeczywiste okoliczności, które doprowadziły do upadku mocy nakazu zapłaty, o ile zdoła je wykazać dłużnik w skardze na czynności komornika. Jeżeli podstawą wszczęcia egzekucji był nakaz zapłaty, który utracił moc po wszczęciu egzekucji dla oceny ewentualnej niecelowości wszczęcia postępowania egzekucyjnego istotne jest, czy wierzyciel wszczął egzekucję, nie wiedząc o przyczynach, które doprowadziły do późniejszej utraty mocy nakazu zapłaty, np. obiektywnej przeszkodzie, która uniemożliwiła dłużnikowi (pozwanemu)

złożenie w terminie sprzeciwu (o chorobie pozwanego, jego nieobecności w miejscu zamieszkania) albo wadliwości w doręczeniu nakazu zapłaty pozwanemu. Zatem sam upadek nakazu zapłaty w toku czynności procesowych podjętych przez dłużnika nie uzasadnia przyjęcia, że w chwili, gdy wierzyciel dysponujący tytułem wykonawczym skierował wniosek do organu egzekucyjnego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, nie były to czynności celowe”.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy Sąd doszedł do przekonania, iż w sprawie Km (...) wszczęcie egzekucji było celowe. Wierzyciel w momencie wszczęcia egzekucji dysponował prawomocnym tytułem egzekucyjnym zaopatrzone w klauzulę wykonalności, uprawniającym go do uruchomienia procedury przymusowej egzekucji sądowej. Wierzyciel po uzyskaniu informacji o postanowieniu z dnia 29 sierpnia 2016 r. Sądu Apelacyjnego w (...) wstrzymującym wykonanie tytułu wykonawczego, w dniu 5 września 2016r. wniósł o umorzenie w całości postępowania egzekucyjnego, w sprawie Km (...). W tej sytuacji nie sposób również przyjąć za uzasadnioną ocenę dłużnika, że egzekucja prowadzona była niecelowo.

W rezultacie Sąd orzekł jak w punktach drugim i trzecim sentencji postanowienia, na podstawie powołanych wyżej przepisów art. 770 k.p.c., w zw. z art. 49 u.k.s.e. w zw. z art. 767 §1 k.p.c.

O kosztach postępowania wywołanych wniesieniem skargi dłużnika, Sąd orzekł w punkcie czwartym sentencji postanowienia, na podstawie przepisów art. 100 k.p.c. i art.108 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., mając na uwadze wynik postępowania – fakt jedynie częściowego uwzględnienia skargi. Na koszty sądowe złożyła się opłata stała od skargi w kwocie 100 zł, uiszczona przez dłużnika.

Wierzyciel, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie złożył wniosku o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi. W związku z rozstrzygnięciem zawartym w punkcie pierwszym sentencji postanowienia, Sąd orzekł jak w punkcie piątym sentencji, w oparciu o przepisy art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Zarządzenia:

1. odnotować i zakreślić w rep. Co;

2. odpis postanowienia doręczyć:

-pełnomocnikowi dłużnika wraz z odpisem skargi wierzyciela

- pełnomocnikowi wierzyciela wraz z odpisem skargi dłużnika

-Komornikowi, zwracając akta egzekucyjne;

3. akta przedłożyć z wpływem lub za 21 dni z epo - Asystentowi A. K..